

Харчова промисловість

9 клас

Лозька
Василя та
Живачука
Олександра

Галузевий склад харчової промисловості

Галузевий склад	Принцип розміщення	Зосередження
Цукрова	Райони вирощування цукрових буряків	Лісостеп
Олійно-жирова	Райони вирощування сировини	Лісостеп, степ
Хлібопекарська	Споживач	Повсюдно у великих і малих містах
Борошномельно-круп'яна	Сировина, споживач	
Кондитерська	Споживач	
М'ясна	Сировина, споживач	
М'ясоконсервна	Сировина, споживач	
Молочна	Сировина	
Маслосироробна	Сировина	
Плодоовочева	Сировина	
Рибна	Райони вилову риби	
Рибоконсервна	Сировина	Приморські міста
Виноробна	Райони виробництва сировини	Степ, Крим, Закарпаття
Пивоварна	Споживач	Великі міста
Лікєро-горілочна	Сировина, споживач	

БОРОШНОМЕЛЬНО-КРУП'ЯНА, ХЛІБОПЕКАРНА ТА МАКАРОННА ГАЛУЗІ.

Ці галузі відіграють важливу роль у забезпеченні населення такими видами харчових продуктів, як борошно, крупи, хліб, макарони тощо. Їх відходи використовують для виробництва комбікормів.

Борошномельно-круп'яна галузь набула розвитку в Україні ще в кінці XIX ст. Основними принципами розміщення її підприємств є сировина та споживач, тобто вони розміщуються як в районах вирощування зернових, так і в містах. Найбільшими центрами борошномельно-круп'яної промисловості є *Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Миколаїв, Запоріжжя*. Потужні центри галузі зосереджені у великих містах, морських та річкових портах, залізничних вузлах.

Хлібопекарна галузь набула промислових масштабів розвитку ще на початку XX ст. Термін зберігання свіжого хліба досить обмежений. Це зумовлює розміщення підприємств хлібопекарної промисловості якомога ближче до споживача. Розміри хлібозаводі залежать від людності населених пунктів. У великих містах хлібозаводи значно потужніші, крім того, їх може бути декілька.

Макаронна галузь є відносно молодою в харчовій промисловості України. Орієнтується вона здебільшого на споживача. Великими центрами макаронної промисловості є *Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Хмельницький*.

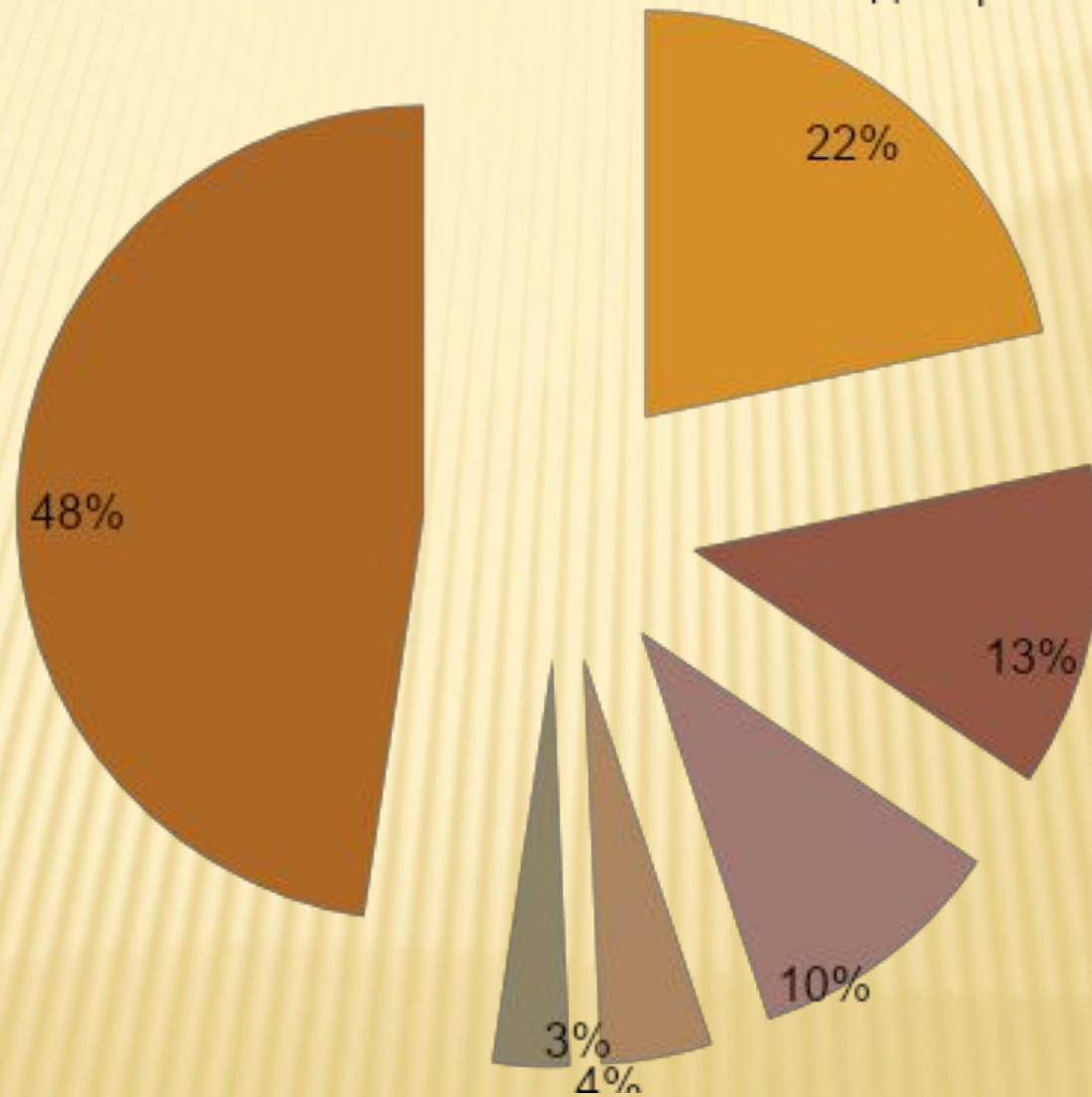
Кондитерська галузь

розвивається ще з кінця XIX ст. Вже тоді в Україні було 48 фабрик, щоправда, малопотужних. Нині кондитерська промисловість набула значних масштабів розвитку. Провідними центрами галузі є Львів (“Світоч”), Київ (“Рошен”), Тростянець (“Крафт Якобз Сушард Україна”), Харків, Вінниця, Житомир, Донецьк (“А.В.К”). Більшість підприємств кондитерської промисловості в Україні розвиваються із залученням іноземного капіталу.

Частки ведучих виробників кондитерських виробів України.

■ Рошен ■ "АВК" ■ "Київ-Конті" ■ "Полтавакондитер" ■ Світоч ■ Інші

Цукрова промисловість.

Цукрова промисловість є однією з найстаріших та найважливіших галузей в Україні. Ще в ХІХ ст. вона досягла значних масштабів розвитку, а Україна була одним з найбільших виробників цукру в світі.

Цукрова промисловість в розміщенні орієнтується на сировину, оскільки для виробництва 1 т цукру необхідно переробити 7 т буряків. Нині цукробурякова зона охоплює 19 областей. Проте найбільша концентрація підприємств цукрової промисловості склалася у правобережному лісостепу, де зосереджено 62% посівів буряків. Там працюють більше сотні цукрових заводів та виробляється 2/3 цукру країни. Провідними виробниками цукру-піску в Україні є **Вінницька, Полтавська, Черкаська, Київська, Тернопільська, Харківська області**. На відходах цукрової промисловості працюють спиртові, вітамінні, дріжджові заводи.

Цукровий завод

ОЛІЙНО-ЖИРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Олійно-жирова промисловість виробляє олію, маргарин, майонез та іншу продукцію. Сировиною для неї є насіння соняшнику, ріпаку, соя, кукурудза, рицина. Близько 90% олії в Україні виробляють із соняшнику. Підприємства галузі розміщені переважно у районах вирощування цієї культури (для виробництва 1 т олії необхідно 3–5 т насіння). Ця галузь нараховує понад 30 великих підприємств та значну кількість невеликих олієнь, які розміщуються в сільських поселеннях. Найбільше їх — у Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Донецькій, Луганській областях. Загальне виробництво олії за останні десятиліття зросло майже удвічі. Найбільшими центрами олійного виробництва є *Дніпропетровськ, Маріуполь, Запоріжжя, Полтава, Одеса, Херсон.*

ПЛОДОКОНСЕРВНА ГАЛУЗЬ.

Ця галузь за останні роки втратила свої позиції у складі харчової промисловості. Плодоконсервна галузь орієнтується на сировину, яка дуже швидко псується (овочі, фрукти, ягоди тощо). Підприємства плодоконсервної промисловості є в усіх регіонах України, проте особливо їх багато в південних і подільських областях, на Закарпатті. Провідними центрами є *Сімферополь, Одеса, Херсон, Ізмаїл, Кам'янець-Подільський*.

Крохмале-паточкова промисловість орієнтується на сировину. Підприємства галузі приурочені до районів вирощування картоплі, тому знаходяться переважно на півночі України. Найбільшими виробниками крохмалю є *Чернігівська та Житомирська області*.

ВИНОРОБНА ТА СПИРТОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Сировинною базою для виноробної промисловості є виноград, фрукти та ягоди. Галузь тяжіє до районів вирощування сировини, оскільки оптимальний термін переробки винограду становить 5 год. Заводи вторинної переробки сировини та розливу вина можуть розміщуватися і в районах споживання цієї продукції. Найбільша кількість виноробних підприємств розміщується в *АР Крим, Одеській, Миколаївській, Херсонській, Закарпатській областях*. Виноградні вина торговельних марок *“Масандра”, «Інкерман», “Коктебель”, “Золота балка”, “Шустов”, “Шабо”* мають загальносвітове визнання. За останні роки в Україні зросло виробництво високоякісних вин та коньяку. Провідними центрами виноробної галузі є *Масандра, Алушта, Бахчисарай, Ізмаїл, Одеса, Мукачеве*.

ПИВОВАРНА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Виробництво пива та безалкогольних напоїв набули в Україні значного поширення. Найбільшими центрами галузі є *Київ* (“Оболонь”, “Росинка”), *Чернігів*, *Запоріжжя* (“Славутич”), *Харків* (“Рогань”), *Миргород*, *Бровари* (“Кока-Кола”) та ін.

МОЛОЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Майже всі районні центри України мають молокозаводи або молококомбінати.

Маслоробна і сироварна галузі є дуже сировинномісткими, тому їх підприємства тяжіть до районів виробництва молока. Протягом останніх років загальне виробництво масла та твердих сирів знижується. Молокопереробна промисловість спеціалізується, насамперед, на виробництві продукції з незбираного молока. Молокозаводи виробляють продукцію, яка швидко псується, що визначає їх орієнтацію на споживача.

Молококонсервна галузь зосереджена в невеликих містах і селищах міського типу, що тяжіють до районів з розвинутим молочним тваринництвом (*Бахмач, Балта та ін.*).

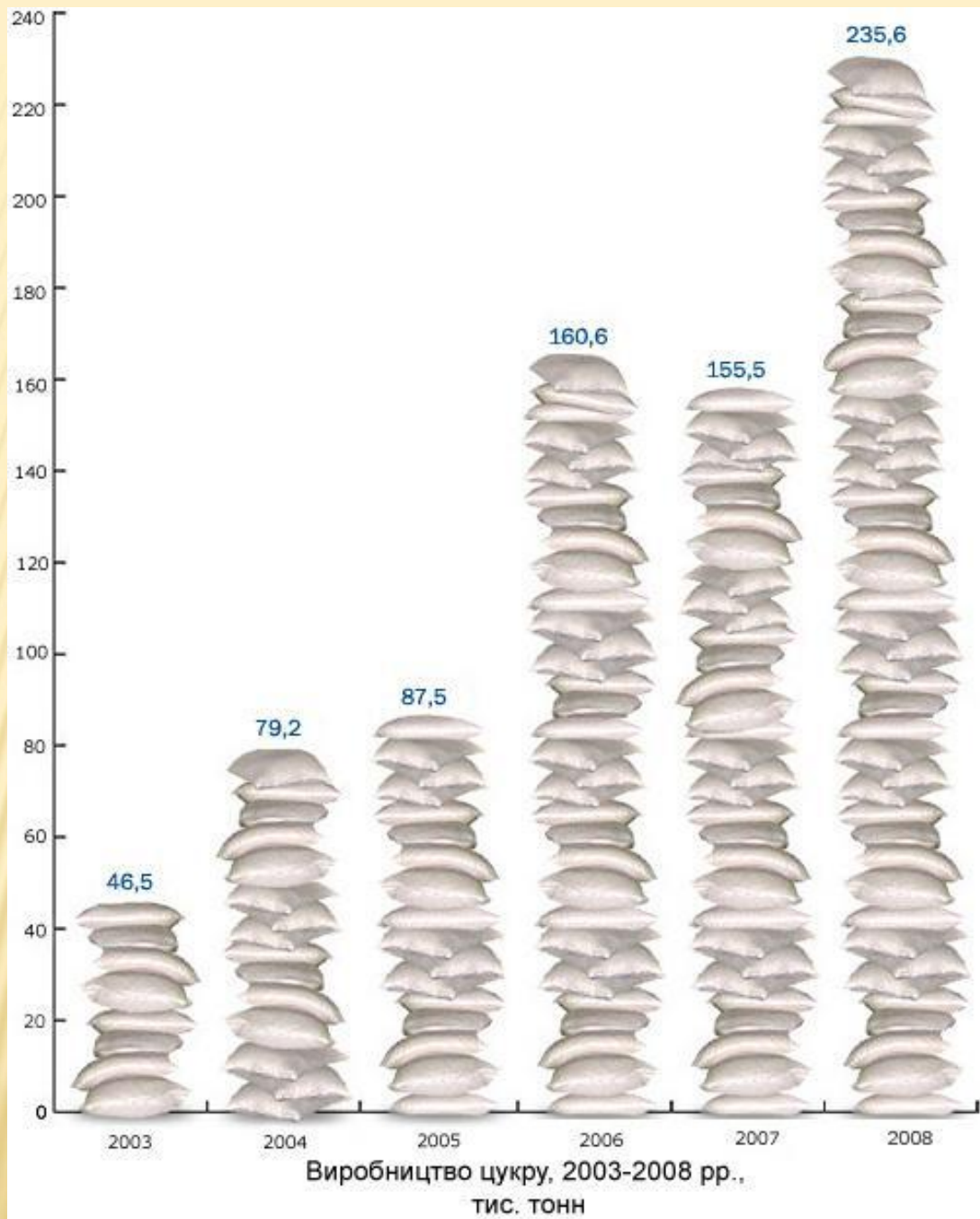
М'ЯСНА ТА РИБНА ГАЛУЗІ.

Переробкою продукції тваринництва займаються такі галузі харчової промисловості, як м'ясна, молочна, маслоробна, сироварна та ін.

М'ясна промисловість забезпечує населення свіжим та мороженим м'ясом, м'ясними напівфабрикатами, ковбасними виробами, м'ясними консервами тощо. У структурі харчової промисловості галузь посідає провідні позиції. Вона орієнтуються і на сировину, і на споживача. Її підприємства є в усіх областях, найбільші м'ясокомбінати знаходяться у великих містах (*Києві, Харкові, Полтаві, Одесі, Луганську, Львові*). Загальне виробництво м'яса за останні роки (1990–2003) скоротилося більш як у 5 разів. Водночас скорочення виробництва ковбасних виробів є не таким суттєвим.

Рибна промисловість розвинута, насамперед, у портових містах (*Севастополь, Керч, Білгород-Дністровський, Одеса, Іллічівськ, Очаків, Маріуполь та ін.*). Багато продукції дають судна-заводи, що знаходяться у місцях вилову риби.

Для галузей харчової промисловості характерна певна невідповідність переробних потужностей наявній сировинній базі, тому велика частина продукції не переробляється. Необхідне будівництво оснащених новітнім обладнанням невеликих підприємств, які могли б швидко переорієнтуватися на випуск високоякісної, конкурентоспроможної продукції.

Виробництво цукру, 2003-2008 рр.,
ТИС. ТОНН

Спасибі за
Перегляд